

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
ЗАХІДНОЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У М. ПЛЗЕНЬ
(ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI)**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ І
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО:
ТОЧКИ ДОТИКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

Переяслав-Хмельницький – 2019

УДК 81'25:316.77
М58

Рекомендовано до друку вченою радою ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (протокол № 6 від 28 лютого 2019 року)

Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку : тези II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Переяслав-Хмельницький, 15 березня 2019 року) / Гол. ред. К. І. Мізін; ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький, 2019. – 233 с. (Електронна книга).

Редакційна колегія: К.І. Мізін, д-р філол. наук, проф. (гол. ред.), Л.П. Летюча, канд. філол. наук, доц. (заст. гол. ред.), Н.В. Швець, канд. філол. наук (відп. ред.).

До збірника увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку» у м. Переяслав-Хмельницький 15 березня 2019 року. Тези конференції надруковані українською, російською, англійською, французькою мовами та розподілені у збірнику за секціями, що заявлені у програмі конференції.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей.

Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects : the second International scientific and practical Internet conference proceedings (Pereiaslav-Khmelnytskyi, March 15, 2019) / Ed. by K.I. Mizin; SHEE «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University». – Pereiaslav-Khmelnytskyi, 2019. – 233 p. (Digital book).

This volume includes proceedings of the second International scientific and practical Internet conference «Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects», which took place in Pereiaslav-Khmelnytskyi on the 15th of March 2019. The proceedings are published in Ukrainian, Russian, English and French, they are grouped according to the conference workshops.

This book is presented for scholars, lecturers, post-graduate students and Philology students.

Відповідальність за достовірність викладених у публікаціях фактів, а також за можливі огріхи щодо технічного оформлення цих публікацій несуть їхні автори.

УДК 81'25:316.77
М58

© ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2019

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ №1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	8
<i>Безвесільна Н.</i> Parlons un peu de l'«Ecole de la ville de Kharkiv des romantiques»	8
<i>Бойко С.</i> Стратегії і тактики в інтернет-дискурсі	9
<i>Грись Д.</i> Лінгвокультурні особливості ввічливості в англomовному дискурсі ..	11
<i>Грись М.</i> Актуальні проблеми міжкультурної комунікації	13
<i>Деменчук О.</i> Семантична деривація лексики світлових коливань	14
<i>Довгопола Л.</i> Просторо-часова організація німецьких народних казок як відображення процесу концептуалізації дійсності	17
<i>Дуброва С.</i> Інтонаційні засоби вираження емоційності (на матеріалі роману Г. де Мопассана «Життя»).....	19
<i>Дудка І.</i> Фразеологічні одиниці німецької мови як відображення мовної картини світу	21
<i>Ковтун Н.</i> Міжкультурна комунікація у контексті нелінійності розвитку інформаційного суспільства.....	23
<i>Летюча Л.</i> Міжкультурна комунікація як чинник формування ергономікону м. Переяслав-Хмельницький.....	26
<i>Молодиченко В., Молодиченко Н.</i> Реалізація завдань міжкультурної комунікації у полікультурному середовищі.....	28
<i>Овсієнко Л.</i> Мова «Vong» – молодіжний сленг в німецькомовному інтернет-дискурсі	31
<i>Савчук В.</i> Провідна стратегія орієнтаційних жанрів у публічних зверненнях президентів США	32
<i>Савчук О.</i> Conceptualization of love feelings in modern English romance novels...	35
<i>Слуцький Я.</i> Основи підготовчого етапу міжкультурної взаємодії у процесі комунікативної адаптації іноземного студента.....	39
<i>Фоміна Г.</i> Проблема гендеру кризь призму української та німецької культури	41
СЕКЦІЯ №2. ПЕРЕКЛАД ЯК СПОСІБ І ФОРМА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	43
<i>Бондаренко Р.</i> Особливості перекладу як різновиду міжмовної комунікації.....	43
<i>Горай М.</i> Переклад як спосіб розуміння культурної ідентичності в умовах міжкультурної комунікації	45
<i>Єрмоленко С.</i> Категорія лексичних слов'янізмів в аспекті перекладу: про один різновид мовного впливу на сприйняття дійсності.....	47
<i>Мучка М.</i> Переклад у міжкультурній комунікації	49
<i>Новіцька А.</i> Переклад як акт міжкультурної комунікації	52
<i>Чумак Т.</i> Перекладацька діяльність Станіслава Шевченка в українсько-польській міжкультурній комунікації.....	53
<i>Шахова О.</i> Translation as a form of intercultural communication	56
<i>Швець О.</i> Переклад як спосіб взаєморозуміння між представниками різних народів та культур	58

СЕКЦІЯ №3. ПРОБЛЕМИ РІЗНОЖАНРОВОЇ МІЖМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	60
<i>Бикова О.</i> Структурні та змістовні характеристики пісенних текстів «Бітлз» ...	60
<i>Заболотна Т.</i> Скорочення у англомовному медичному дискурсі.....	64
<i>Загріва В.</i> Особливості перекладу англомовних хремотонімів українською та російською мовами (на матеріалі серіалу «Once upon a Time» та «Game of Thrones»).....	66
<i>Зосімова О., Дудченко О.</i> Translation of american cartoon characters' names into ukrainian	69
<i>Іваницька Н., Іваницька Н.</i> Категорія дієслівної лабільності у контрастивному вимірі	71
<i>Лисанець Ю.</i> Challenges of doctor-patient communication in the literary and medical discourse of the U.S. prose	74
<i>Мамедова А.</i> Особенности перевода немецких пословиц и поговорок в современном украинском языке	76
<i>Рейдало В.</i> Реалії в перекладі: на прикладі британської преси	77
<i>Тонконог Н.</i> Особливості вживання мовних засобів у рекламних слоганах.....	80
СЕКЦІЯ №4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ	82
<i>Бахмат Л., Носач О.</i> Translating abbreviations: challenges and solutions.....	82
<i>Вольський С.</i> До проблеми взаємодії культури і перекладу	84
<i>Головацька Ю.</i> Overview of localization as an issue in modern translation studies	87
<i>Дорофєєва М.</i> Информационная энтропия в синергетике перевода.....	88
<i>Кіпень О.</i> Збереження семантичної еквівалентності при перекладі інтернаціоналізмів.....	91
<i>Косович О.</i> Difficultés de traduction des pseudo-équivalents en ukrainien et en français.....	94
<i>Лой М.</i> Комунікативні чинники впливу визначення перекладацької стратегії	96
<i>Склярєнко О.</i> Concept «equivalence» in translation theory	97
<i>Шемуда М.</i> Системи машинного перекладу: переваги та недоліки	99
<i>Яременко Н.</i> Translating transportation terms from English into Ukrainian: problems and strategies	102
СЕКЦІЯ №5. ПИТАННЯ ХУДОЖНЬОГО Й ГАЛУЗЕВОГО ПЕРЕКЛАДУ	104
<i>Береговенко Н.</i> Особливості перекладу англійських дієслів на означення руху (на матеріалі романів Дж. Роулінг «Гаррі Поттер»).....	104
<i>Борисова Н.</i> Особливості українського перекладу okazіональних зоонімів та фітонімів в оповідях «Сказання з небезпечного королівства»	
<i>Дж. Р. Р. Толкіна</i>	107
<i>Василенко І.</i> Деякі зауваги щодо перекладу фахових текстів.....	110
<i>Гутнікова А.</i> Лексичні трансформації у статуті ООН.....	112
<i>Кикоть В.</i> Інтонційна образність та переклад.....	114

<i>Козубенко Л.</i> Художня своєрідність перекладу П. Грабовським кантати Р. Бернса «Веселі жебраки»	118
<i>Леміш Н.</i> Відтворення лексико-граматичних особливостей англомовних технічних паспортів на присадки до нафтопродуктів в перекладах українською мовою	121
<i>Литвин І.</i> Метафори в оригіналі та перекладі роману Ю. Винничука «Танго смерті»	123
<i>Никончук М.</i> Відтворення метафор та метонімій у перекладацькій практиці ..	126
<i>Опанасенко Ю.</i> Труднощі перекладу детективної прози А. Конан Дойла	127
<i>Панасовська А.</i> Відтворення лінгвостилістичних особливостей жанру психологічний трилер при перекладі (на матеріалі роману Пола Гукінза «Глибоко під водою»)	130
<i>Сердюк Н.</i> Особливості перекладу іронії художніх текстів українською мовою (на прикладі оригіналу та перекладів оповідання Е.А. По «The Cask of Amontillado»).....	133
<i>Твердохліб А.</i> Поняття «стратегії» у перекладознавстві.....	135
<i>Telling D.</i> Translation of Literary and Sacral/Religious Works.....	137
<i>Трускавецький С.</i> Особливості перекладу художнього твору	141
<i>Уманець А.</i> Stylistic devices correlating with pun	143
<i>Фальковська А.</i> Особливості використання граматичних трансформацій при перекладі (на прикладі роману Дж. Селінджера «The Catcher in the Rue»)	144
<i>Христич Н.</i> Особливості англо–українського науково-технічного перекладу у сфері нафтовидобування.....	147
<i>Хрін І.</i> До питання художнього і галузевого перекладу	149
<i>Цепенюк Т.</i> Стратегії перекладу архаїзмів.....	151
<i>Циганкова А.</i> Специфіка перекладу фразеологізмів (на матеріалі роману Дж. Стейнбека «The Winter of Our Discontent»)	153
<i>Швець Н.</i> Лінгвокогнітивний вимір перекладу метафор (на матеріалі роману Л. М. Montgomery «Anne of Green Gables»)	155
СЕКЦІЯ №6. ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ ТА ЕТНОУНІКАЛЬНОЇ СЕМАНТИКИ	158
<i>Веклич О.</i> Діалектна лексика Грації Деледди як проблема для перекладача	158
<i>Жданюк І.</i> Лінгвокультурні особливості як проблема перекладу.....	160
<i>Кінаш Л.</i> Lingo-cultural problems of translation of phraseological units	162
<i>Колесник О.</i> Лінгвосеміотика «гендерної міфології»	164
<i>Кононенко І.</i> Засоби перекладу англомовних фразеологічних одиниць з компонентом «time» українською мовою	166
<i>Костик Є.</i> Труднощі відтворення українських власних назв латиницею.....	168
<i>Марченко Н.</i> Граматичні перетворення у процесі перекладу етнографічних реалій	171
<i>Нечипоренко В.</i> Ethnocultural factors affecting intercultural communication effectiveness	174

<i>Семашко Т.</i> Фразеологічна семантика: відтворення лінгвокультурного та етноунікального	177
<i>Семенюк А.</i> Lingual and cultural peculiarities of English phraseological units translation	179
<i>Секіна Н.</i> Лінгвокультурологічний аспект фразеологізмів у китайській мові	181
<i>Соляник М.</i> Специфика и уникальность национально-культурных кодов английского языка	184
<i>Філімончук Т.</i> Явище реалій в контексті перекладознавства.....	186
СЕКЦІЯ №7. ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ КОНЦЕПТ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ	
<i>Бойко Ю.</i> Вербалізатори концепту «FEAR» та способи його перекладу на українську мову	188
<i>Василенко Г.</i> Лінгвокультурний концепт як проблема поетичного перекладу.....	191
<i>Мізін К.</i> Спільні й відмінні смисли німецького концепту <i>SCHADENFREUDE</i> та українського <i>ЗЛОБИХА</i> : перекладацький аналіз.....	193
<i>Мудраченко А.</i> Відтворення концепту DEATH у перекладі (на прикладі роману Б. Стокера «Dracula»).....	194
<i>Павлюк О.</i> Фразеологічне представлення концептів RIRE та SMIX у французькій та українській мовних картинах світу (перекладознавчий аспект)	196
<i>Петров О.</i> Лінгвокультурний концепт як базова категорія зіставно-лінгвокультурологічного аналізу	199
<i>Пригодій О.</i> Типологія концепту як невід’ємна складова аналізу його лінгвоконітивного та лінгвокультурологічного вимірів	201
<i>Ракітіна М.</i> Експліцитні засоби вербалізації концепту «ЛЮБОВ» у піснях «Гофин» на прикладі морфеми 𐀇	204
СЕКЦІЯ №8. ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ПИТАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ І ПЕРЕКЛАДУ	
<i>Бедько І.</i> Міжкультурна комунікація у навчанні іноземних студентів української мови.....	207
<i>Карабан В.</i> Прагматико-узусна компетенція перекладача	210
<i>Коростенски Й.</i> Сопоставительные аспекты лексики и графики иностранных языков (чешский и русский).....	212
<i>Куца О., Караневич М.</i> Improving critical thinking as one of the basic translation skills.....	214
<i>Лагдан С.</i> Переклад у структурі дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням».....	216
<i>Лила М.</i> Мовний стереотип в дидактичному дискурсі.....	218
<i>Матійчук К., Костинюк Я.</i> Використання аудіо-візуальної техніки у навчанні іноземної мови для міжкультурного спілкування	220
<i>Науменко Н.</i> «Пригоди слів у світі технологій»: принципи викладання англійської мови студентам технічного ЗВО.....	222

<i>Танана С.</i> Особливості підготовки майбутніх перекладачів в умовах сучасної університетської освіти.....	224
<i>Танана С., Жупина Ю.</i> Проблема професійно-мовленнєвої підготовки майбутніх перекладачів в умовах ЗВО	227
<i>Швець Т.</i> Сучасні підходи до формування професійної компетенції перекладачів у сфері перекладу художніх текстів.....	230

З огляду на все вищенаведене, очевидно, що переклад етнокультурних мовних одиниць, які не мають прямих відповідників в мові перекладу, є певною проблемою, але цю проблему можна вирішити за допомогою різноманітних перекладацьких стратегій.

ЛІТЕРАТУРА

1. КАРАБАН, В.І. (2003): *Переклад з української мови на англійську мову*. Вінниця : Нова книга.
2. КОЛОДІЙ, Б.М. (2005): *Відтворення функціональної семантики українських часток у перекладах англійською та французькою мовами: автореф. дис... канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство»*. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка.
3. КОРУНЕЦЬ І.В. (2003): *Theory and Practice of Translation*. Вінниця : Нова книга.
4. ШВЕЙЦЕР, А.Д. (1988): *Теория перевода. Статус, проблемы, аспекты*. М.: Наука.

Віолетта Нечипоренко
(Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ)

ETHNOCULTURAL FACTORS AFFECTING INTERCULTURAL COMMUNICATION EFFECTIVENESS

With the heightened profile of language learning in a global community, language education is exploring a new model of intercultural language learning and teaching. The goal of intercultural language learning is to produce language users equipped with explicit skills in understanding connections and differences between their own culture and the culture of the target language [2, p.2].

Today, however, scholars in translation studies seem to take a greater interest in communication and culture than linguistic issues as such: translation is seen rather as action between cultures than between languages [3, p. 279]. Up until today, students studying translation have been taught that as culture is the central issue in translating they should be not only bilingual but bicultural. Cultural references usually pose greater difficulties for translators than mere linguistic problems, since translators have to overcome cultural barriers, a task at which they have to be more creators than transcribers. Communication is always culture-specific, that no perception of and reflection on something can be impartial. Translators/interpreters perform the function of an intercultural mediator by questioning given aspects in any culture and trying to break free of their culturally bound position.

One of many important obstacles on the way to effective intercultural communication is the problem of ethnocentrism. «Ethnocentrism» is a commonly used word in circles where ethnicity, inter-ethnic relations, and similar social issues are of concern. Ethnocentrism is the tendency to believe that one's ethnic or cultural group is centrally important, and that all other groups are measured in relation to one's own. The term was coined by American Yale professor, William Graham

Sumner in the early twentieth century. Sumner defined ethnocentrism as the view of things in which one's group is the center of everything, and others are scaled and rated with reference to it. Each group nourishes its own pride and vanity, boasts itself superior, exalts its own divinities and looks with contempt on outsiders. Ethnocentrism can be understood as the disposition to read the rest of the world, those of different cultural traditions, from inside the conceptual scheme of one's own ethnocultural group. The ethnocentric attitude assumes that one's own ethnic worldview is the only one from which other customs, practices, and habits can be understood and judged. So the notion of ethnocentrism is conceived as a profound failure to understand other conceptual schemes, and, by extension, practices, habits, expressions, and articulations of others on their own terms. Standing inside our own conceptual schemes, we are blinded even to the possibilities of other ways of thinking, seeing, understanding, and interpreting the world, of being and belonging—in short, other ways of worldmaking.

Ken Barger from Indiana University (Indianapolis) addresses the deeper issues involved in ethnocentrism [1]. In this sense, ethnocentrism can be defined as: making false assumptions about others' ways based on our own limited experience. The anthropologist underlines that the key word is *assumptions*, because we are not even aware that we are being ethnocentric, we don't understand that we don't understand. The assumptions we make about others' experience can involve false negative judgments, reflected in the common definition of ethnocentrism. Assumptions can also reflect false positive attitudes about others' ways. The scientist believes that false positive assumptions are just as misleading as false negative assumptions.

Ethnocentrism leads to misunderstanding others. We falsely distort what is meaningful and functional to other peoples through our own tinted glasses. We see their ways in terms of *our* life experience, not *their* context. We do not understand that their ways have their own meanings and functions in life, just as our ways have for us.

Ethnocentrism is also evident in international relations, creating conflicts and inhibiting resolution of conflicts. There are extreme forms of ethnocentrism that pose serious social problems, of course, such as racism, colonialism, and ethnic cleansing. These views are generally condemned by the world community, but we regularly see such cases in the news.

No doubt, we can't eliminate ethnocentrism from our everyday activity and professional intercultural practice. As Ken Barger says, «Addressing ethnocentrism is not a matter of trying *not* to be ethnocentric. This is an impossible task, since we will never experience every life situation of everyone around the world. We will always have our assumptions about life based on our existing limited experience. So a much more productive approach is to catch ourselves when we are being ethnocentric and to control for this bias as we seek to develop better understandings» [1].

So what can we do about ethnocentrism? The first step in developing more balanced understandings is to recognize that we do *not* understand, that we are falsely assuming something that is not the case and is out of context. The first step involves an attitude: we are the learners. In this process, we do *not* know, and that is why we are seeking to develop better understandings. Up until today, students studying

translation have been taught that as culture is the central issue in translating they should be not only bilingual but bicultural. Cultural references usually pose greater difficulties for translators than mere linguistic problems, since translators have to overcome cultural barriers, a task at which they have to be more creators than transcribers. Of the many factors that may lead to misreadings in translation, cultural presuppositions merit special attention from translators because they can substantially and systematically affect their interpretation of facts and events in the source text without their even knowing it. It causes the necessity of getting new types of knowledge – the competence in intercultural competence. Major emphasis must be put on close contacts and exchanges with members of the cultures concerned in multicultural working groups and during longer stays in those cultures. As a result the translator should know how to act in cultures according to and/or against the norms, rules, conventions, etc. While ‘learning’ a culture and later on when communicating with its members the translator should approach the members of this culture with the tools of cultural relativism as a remedy against ethnocentrism and prejudices.

When we encounter people from other ethnic backgrounds, we have an opportunity to learn new ways of seeing and experiencing life which we never knew existed. In a larger framework, we can learn the tremendous potentials humans have for being human. These potentials also exist for us, possibilities that we never knew we could be, such as looking at life in a complementary perspective instead of as an inherent conflict.

We can also better understand ourselves, by contrasting our own ways with other life experiences and asking about our own meanings and functions. We have to reach out to a new generation of translators who have unimagined opportunities for global conversations. All this implies preparing our future generations to become citizens of a new society where it is possible «to distinguish without discriminating».

REFERENCES

1. BARGER, K. (2018): Ethnocentrism. <<http://www.iupui.edu/>>. [online]. [cit. 28.2.2019].
2. MOLONEY, R.A. (2007): Intercultural Competence in Young Language Learners: a case study. <<https://www.academia.edu/>>. [online]. [cit. 28.2.2019].
3. PASCUA, I. (2003): Translation and Intercultural Education. *Meta*, XLVIII, #1-2, p. 276-284.

**ЗБІРНИК ТЕЗ II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО:
ТОЧКИ ДОТИКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

15 березня 2019 року

(Переяслав-Хмельницький, Україна)

Комп'ютерна верстка і дизайн – Н.В. Швець, О.В. Швець

Упорядковано на кафедрі іноземної філології, перекладу та методики навчання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

**© ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди», 2019**